รูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

The Structural Model of the Factors Affecting Teaching and Learning Process Development of the Schools under Samuthprakarn Primary Educational Severvice Area 2

สมหญิง จันทรุไทย*, สุขุม มุลเมือง
Somying Chuntaruthai, Sukhum Moonmuang
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
Faculty of Education Bangkokthonburi University
*ผู้นิพนธ์หลัก e-mail: Somyingsport 75906 @gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน และเพื่อทดสอบความสอดคล้องของรูปแบบสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการ จำนวน 108 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่มีค่าความเชื่อมั่น (Reliablity) ทั้งฉบับเท่า.95 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น (Structural Model) เป็นสถิติประเภทพหุตัวแปร (Multivariate Statistics) และการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. โมเดลสมมุติฐานซึ่งเป็นโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้าง (Structural model) ที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นจากทฤษฎี พบว่ามีความสอดคล้องกลมกลืน (Fit) กับข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นอย่างดีเมื่อพิจารณาจากเกณฑ์ตัดสินการประเมินทุกเกณฑ์ พบว่าผ่านเกณฑ์การประเมินทุกเกณฑ์ จึงสรุปว่าโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงทฤษฎีที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นเป็นโมเดลที่มีความถูกต้อง

2. ผลการทดสอบสมมุติฐานทั้ง 7 พบว่าทุกสมมติฐานมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าสมมุติฐานทั้ง 7 มีความถูกต้องและแสดงให้เห็นอีกว่าตัวแปรภายนอกมีอิทธิพลในทางตรง (Direct effects) ต่อตัวแปรภายในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน (LEA) นอกจากอิทธิพลในทางตรงแล้วยังพบว่ามีอิทธิพล

ในทางอ้อมที่ส่งผลต่อตัวแปรภายใน การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ผ่านตัวแปรส่งผ่าน (Intervening variable) การพัฒนาหลักสูตร การวัดผลประเมินผล การนิเทศการศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา

คำสำคัญ: ความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง, การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน

ABSTRACT

The purposes of this research were to examine the structural relationship model of the factors affecting teaching and learning process development and to test the congruence of the proposed model and empirical data dealing with curriculum development, teaching and learning process development, measurement and evaluation, instruction supervision and educational quality assurance of the schools under Samuthprakrn Primary Educational Severvice Area 2. The study sample consisted of school administrators and academic teachers totaling 108 persons. The research instrument was a 5-point rating scale questionnaire with the reliability of .95. The collected data were analyzed by using Structural Model, Multivariate Statistice and Path Analysis.

The research results revealed that:

1. The proposed model which was a structural model determined by the researcher in reference of the theory was found to be fit well to the empirical data when considering from all of the criteria; that it, it passed each of the criteria. Therefore, it could be concluded that the structural model determince by the research was accurate and reliable.

2. The results of the 7 hypothesis tests, it was found that all the 7 of the hypothesis tests were statiscally accurate. Furthermore, external factors brought out direct effects on internal factors concerning teaching and learning process development. If was also found that there were indirect effects on internal factors dealing with teaching and learning process development through intervening variables of curriculum development, measurement and evaluation, instructional supervision and educational quality assurance.

Keywords: structural model, teaching and learning process development

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการในการจัดการศึกษาว่า ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข และในหมวด 4 มาตรา 22 บัญญัติไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด” ภารกิจของครูจึงถือเป็นภารกิจที่สำคัญ สังคมส่วนใหญ่จึงมุ่งหวังให้ครูพัฒนาเด็กไทยให้มีคุณภาพเทียบเท่านานาชาติ โดยหน้าที่สำคัญคือ การจัดกระบวนการเรียนรู้ อบรม สั่งสอนผู้เรียนให้เกิดความเจริญงอกงาม ให้เป็นผู้มีความรู้ มีทักษะความสามารถในการเผชิญสถานการณ์ต่างๆ ครูจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุข สถานศึกษา จึงมีบทบาทสำคัญในฐานะผู้มีส่วนร่วมรับผิดชอบอย่างใกล้ชิดต่อการจัดการศึกษาอันเป็นพื้นฐานการศึกษาทุกระดับ การที่จะปฏิบัติงานด้านวิชาการให้มีคุณภาพจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจและเห็นความสำคัญของการบริหารงานวิชาการให้เกิดผลดีและมีประสิทธิภาพ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ดังที่ Fry, Ketteridge & Marshall (2009) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึงการดำเนินกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนของนักเรียนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพมากที่สุด ประกอบด้วยงานหลายอย่าง เช่นหลักสูตรการจัดแผนการเรียน การจัดครูเข้าสอน การพัฒนาการเรียนการสอน การพัฒนาครูด้านวิชาการ รวมถึงการนิเทศการสอนเป็นต้น งานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุด เป็นหัวใจของการบริหารโรงเรียน เป็นงานหลักผู้บริหารต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่งยวด

จากความสำคัญของงานวิชาการจึงมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูล และเป็นแนวทางการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น กษิรา วาระรัมย์ (2556) ได้ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารวิชาการของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ศรุต บุญโนนแต้ จิณณวัตร ปะโคทัง และอนุศักดิ์ เกตุสิริ (2558) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดที่มีประสิทธิผล อภิชา พุ่มพวง (2559) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการและนงลักษณ์ เรือนทอง (2550) ได้ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการบริหาร โรงเรียนที่มีประสิทธิผลการศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารวิชาการส่วนใหญ่จะศึกษาถึงสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนางานวิชาการเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีพัฒนาการที่ก้าวหน้าดังนั้น เพื่อให้การ

พัฒนางานวิชาการมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืนผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษารูปแบบเชิงโครงสร้างของปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 2 เพื่อนำผลที่ได้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับพระบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 25455 ในหมวด 4 มาตรา 22 บัญญัติไว้ว่า "การจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถ เรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด"

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

2. เพื่อทดสอบความสอดคล้องของรูปแบบสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวัดผล ประเมินผล ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ความสำคัญของวิชาการและการกำหนดขอบข่ายงานวิชาการและ ภารกิจของงานวิชาการซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2549) ที่ได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการไว้ 12 ด้านและกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการไว้ 17 ด้านโดยปรับเปลี่ยน รวบรวมที่เห็นว่าเป็นเรื่องเดียวกันและเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ตามที่สำนักพัฒนาระบบบริหารสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2545 กล่าวไว้ (จันทรานี สงวนนาม:2545) มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ดังภาพที่ 1

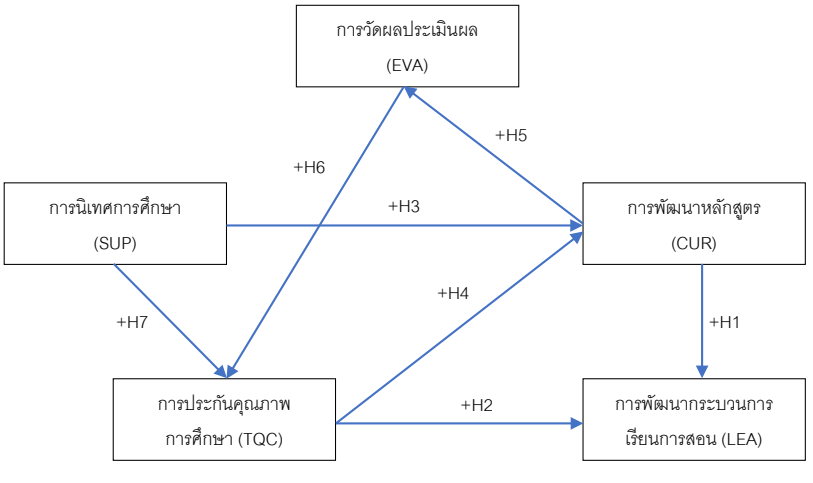

ภาพที่1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

เมื่อมีการควบคุมตัวแปรคั่นกลาง (Mediator variable) แล้ว

1. การพัฒนาหลักสูตรมีอิทธิพลในทางบวกต่อการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน (H1)

2. การประกันคุณภาพการศึกษามีอิทธิพลในทางบวกต่อการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน (H2)

3. การนิเทศการศึกษามีอิทธิพลในทางบวกต่อการพัฒนาหลักสูตร (H3)

4. การประกันคุณภาพการศึกษามีอิทธิพลในทางบวกต่อการพัฒนาหลักสูตร (H4)

5. การพัฒนาหลักสูตรมีอิทธิพลในทางบวกต่อการวัดผลประเมินผล (H5)

6. การวัดผลประเมินผลมิอิทธิพลในทางบวกต่อการประกันคุณภาพการศึกษา (H6)

7. การนิเทศการศึกษามีอิทธิพลในทางบวกต่อการประกันคุณภาพการศึกษา (H7)

การดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรทางการศึกษา ซึ่งสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ทั้งสิ้น 71 โรงเรียน ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการ จำนวน 142 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยจำแนกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ โดยผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 108 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling)โดยการจับฉลาก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 เพื่อแนะนำตัวและชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย และขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

2. ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเดินทางไปแจกและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลโดยใช้เวลา 3 สัปดาห์ ได้แบบสอบถามคืน 108 ฉบับ ตรวจสอบดูแล้วข้อมูลมีความสมบูรณ์ครบถ้วน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น (Structural Model) สถิติประเภทพหุตัวแปร (Multivariate Statistics)และการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ดังตารางที่ 1-4

ตารางที่ 1 สถิติพรรณนาตัวแปรที่ทำการศึกษา

(n = 108)

ตัวแปร	χ	S.D.	SK	KU
1. การพัฒนาหลักสูตร (CUR)	4.014	0.231	-0.238	-1.098
2. การพัฒนากระบวนการเรียน การสอน (LEA)	4.053	0.128	0.354	-0.472
3. การวัดผลประเมินผล (EVA)	4.208	0.136	-0.542	-0.463
4. การนิเทศการศึกษา (SUP)	3.569	0.080	0.280	-0.506
5. การประกันคุณภาพการศึกษา(TQC)	4.442	0.093	0.197	-1.114

หมายเหตุ S.D. คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน, SK คือ ดัชนีความเบ้, KU คือ ดัชนีความโด่ง, n คือ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

จากตารางที่ 1 การวิเคราะห์ลักษณะของตัวแปรที่ทำการศึกษาจากจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 108 คน พบว่าตัวแปรแต่ละตัวมีค่าเฉลี่ย อยู่ระหว่าง 3.569 ถึง 4.442 โดยตัวแปรการประกันคุณภาพการศึกษา (TQC) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ตัวแปรการวัดผลประเมินผล (EVA) และตัวแปรอื่นๆ รองลงมาตามลำดับ ส่วนตัวแปรการนิเทศการศึกษา (SUP) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ผลการวิเคราะห์ดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าตัวแปรทุกตัวมีค่าเฉลี่ยค่อนข้างสูงทุกตัว ยกเว้นตัวแปรการนิเทศการศึกษา (SUP) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบว่าแต่ละตัวแปรมีค่าระหว่าง 0.080 ถึง 0.231 ซึ่งตัวแปรการพัฒนาหลักสูตร (CUR) มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมากที่สุด และตัวแปรการนิเทศการศึกษา (SUP) มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยที่สุด ส่วนตัวแปรอื่น ๆมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานลดหลั่นกันไปซึ่งชี้ให้เห็นว่าความแตกต่างของคะแนนแต่ละคนของแต่ละตัวแปรไม่ค่อยแตกต่างกันไม่มากนัก ตัวแปรการพัฒนาหลักสูตร (CUR) มีคะแนนแตกต่างกันในกลุ่มมากที่สุด และตัวแปรการนิเทศการศึกษา (SUP) มีความแตกต่างกันของคะแนนในกลุ่มน้อยที่สุด ส่วนการวิเคราะห์ค่าความเบ้และค่าความโด่ง พบว่ามีค่าความเบ้มีค่าอยู่ระหว่าง 0.197 ถึง 0.354 ส่วนค่าความโด่งมีค่าอยู่ระหว่าง -1.114 ถึง -0.46 ซึ่งเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาว่าข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่คือ ทั้งค่าความเบ้และค่าความโด่งไม่ควรเกิน 5 (Byrne, Barbara M., 2010, p. 257) ซึ่งผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าทั้งค่าความเบ้และค่าความโด่งของตัวแปรที่ทำการศึกษาทั้งหมดไม่มีตัวใดมีค่าเกิน 5 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการแจกแจงของข้อมูลของประชากรของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลที่มีการแจกแจงเป็นแบบปกติ (Normal distribution) ซึ่งเป็นไปตามข้อมูลตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์เส้นทาง (Hayes, Andrew F., 2013)

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เมตริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ตัวแปร	1	2	3	4	5
1. การพัฒนาหลักสูตร (CUR)	1.000				
2. การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน (LEA)	.726**	1.000			
3. การวัดผลประเมินผล (EVA)	.374**	.233*	1.000		
4. การนิเทศการศึกษา (SUP)	.525**	.461**	.143*	1.000	
5. การประกันคุณภาพการศึกษา (TQC)	.414**	.530**	.362**	.314**	1.000

*p. <0.05, **p. <0.01

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เมตริกซ์สหสัมพันธ์เพียรสัน (Pearson's correlation) ระหว่างตัวแปรทั้ง 5 ตัวแปร พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แต่ละคู่มีค่าอยู่ระหว่าง 0.143 ถึง 0.726 ซึ่งทุกคู่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีทิศทางความสัมพันธ์เป็นบวก และแต่ละคู่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ไม่เกิน 0.80 ซึ่งยังถือว่าไม่สูงมาก คู่ที่มีค่าสัมประสิทธ์สหสัมพันธ์สูงสุดได้แก่ คู่ระหว่างตัวแปรการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน (LEA) กับการพัฒนาหลักสูตร (CUR) ส่วนคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดได้แก่ คู่ระหว่างการวัดผลประเมินผล (EVA) กับการนิเทศการศึกษา (SUP) ชี้ให้เห็นว่า ตัวแปรที่จะนำมากำหนดเป็นโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างในครั้งนี้มีความเหมาะสม

การประเมินโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้าง ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าดัชนีทดสอบความกลมกลืนของโมเดลเทียบกับเกณฑ์ตัดสิน

ดัชนีที่ใช้ในการพิจารณา	เกณฑ์ตัดสิน	ค่าที่ได้	ผลการประเมินโมเดล
1. Chi-square	ไม่มีนัยสำคัญ	2.761 (p. =0.430)	มีความกลมกลืน
2. N-Chi-square	≤ 5	0.920	มีความกลมกลืน
3. RMSEA	≤ .08	0.000	มีความกลมกลืน
4. SRMR	≤ .08	0.021	มีความกลมกลืน
5. CFI	≥ 0.90	1.000	มีความกลมกลืน
6. TLI	≥ 0.90	1.000	มีความกลมกลืน

จากตารางที่ 3 ผลการทดสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดล กับข้อมูลเชิงประจักษ์พบว่า ค่าสถิติทดสอบ X^2 = 2.761 องศาอิสระ (df) = 3 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p = 0.430) ดัชนีประเมินความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ RMSEA (Root Mean Square Error of Appoximation) มีค่าเท่ากับ 0.000 หรือมี ค่าประมาณความเชื่อมั่น ร้อยละ 90 อยู่ระหว่าง 0.000 ถึง 0.157 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.08 ค่าดัชนีประเมินดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเชิงเปรียบเทียบ CFI มีค่าเท่ากับ 1.000 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.90 ดัชนี เปรียบเทียบทักเกอร์เลวิส (TLI) มีค่าเท่ากับ 1.000 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.90 และ ดัชนีราก กำลังสองเฉลี่ย (Standard Root Mean Square Residual: SRMR) มีค่าเท่ากับ 0.021 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.08 จึงสามารถสรุปได้ว่าโมเดลสมมุติฐานซึ่งเป็นโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างนี้ สอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ สรุปว่าโมเดลสมการโครงสร้างที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมามีความถูกต้อง ดังภาพที่ 2

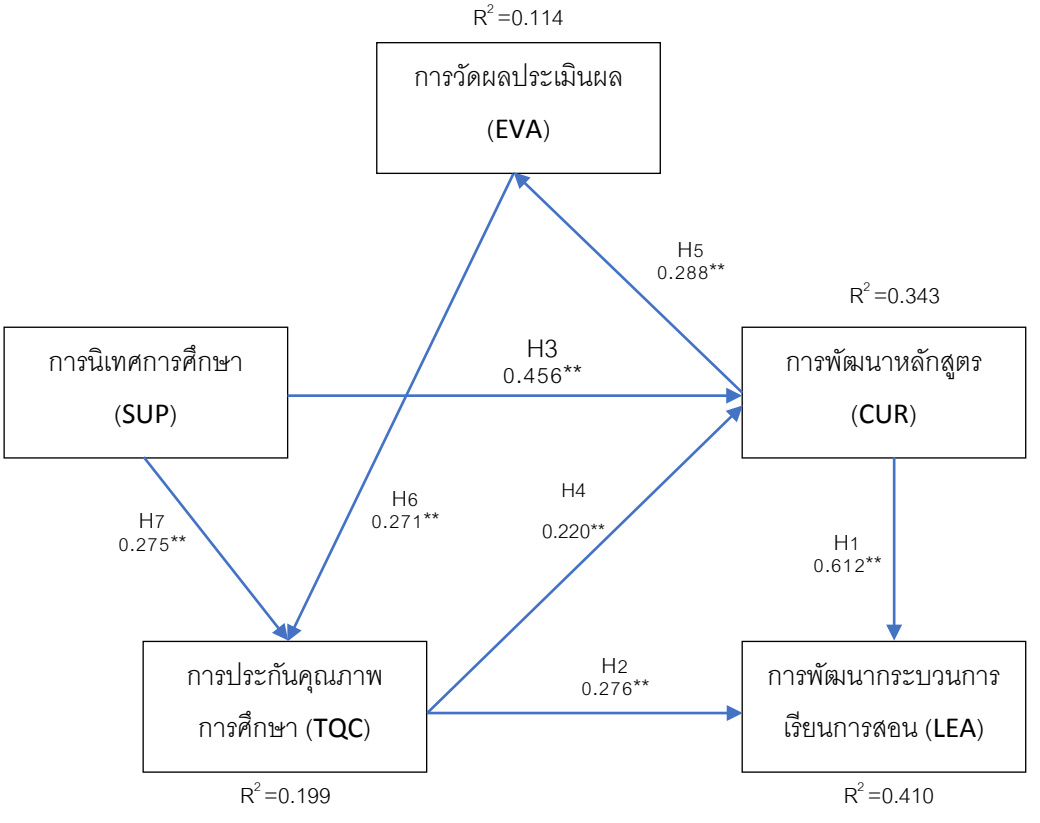

ภาพที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์เส้นทางและการทดสอบสมมุติฐาน

ตารางที่ 4 การทดสอบสมมุติฐาน คะแนนมาตรฐานอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมระหว่างตัวแปรภายนอกและตัวแปรภายใน

ตัวแปรภายนอก (Exogenous)	R^2	**อิทธิพล**	**ตัวแปรภายใน** (Endogenous)			
			CUR	EVA	SUP	TQC
1. การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน (LEA)	0.410	DE	0.612**	-	-	0.276**
		IE	0.020*	0.075**	0.396**	0.135**
		TE	0.632**	0.075**	0.396**	0.411**
2. การพัฒนาหลักสูตร (CUR)	0.343	DE	-	-	0.456**	0.220*
		IE	-	0.060*	0.061**	-
		TE		0.060*	0.517*	0.220*
3. การวัดผลประเมินผล (EVA)	0.114	DE	0.288**	-	-	-
		IE	-	-	-	-
		TE	0.288**	-	-	-
4. การประกันคุณภาพการศึกษา (TQC)	0.199	DE	-	0.271**	0.275**	-
		IE	-	-	-	-
		TE	-	0.271**	0.275**	-

หมายเหตุ* p. <.05,** p.<.01, DE คือ อิทธิพลทางตรง, IE คือ อิทธิพลทางอ้อม, TE คือ อิทธิพลทั้งหมด

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรภายนอกที่ส่งผลต่อตัวแปรตาม เป็นดังนี้

ผลการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรง

1. อิทธิพลในทางตรง (Direct effects) ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรภายนอกที่มีต่อตัวแปรภายในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน (LEA) พบว่ามี 2 ตัวแปรปัจจัย คือ การพัฒนาหลักสูตร (CUR) และการประกันคุณภาพการศึกษา (TQC) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล (Path coefficient) เท่ากับ 0.612 และ 0.276 ตามลำดับ และอิทธิพลดังกล่าวมีนัยสำคัญทางสถิติ (p=0.000) ทั้งคู่ และยังพบอีกว่าค่าสัมประสิทธิ์อธิบายความแปรปรวนของตัวแปรภายในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน (LEA) (R^2) มีค่าเท่ากับ 0. 410 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตัวแปรปัจจัย ทั้ง 2 ร่วมกันสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรภายใน การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน (LEA) ได้ร้อยละ 41.0 ผลการวิเคราะห์ดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าหลังจากขจัดอิทธิพล

ของตัวแปรส่งผ่านออกไปแล้วพบว่าสมมติฐาน H1 และ H2 เป็นจริง สมการความสัมพันธ์โครงสร้างในรูปคะแนนมาตรฐาน เป็นดังนี้

LEA = 2.192 + 0.612* (CUR) + 0.276* (TQC)

2. ปัจจัยที่ส่งผลในทางตรงต่อตัวแปรภายในการพัฒนาหลักสูตร (CUR) พบว่ามี 2 ตัวแปรปัจจัยคือ การนิเทศการศึกษา (SUP) และการประกันคุณภาพการศึกษา (TQC) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล (Path coefficient) เท่ากับ 0.456 และ 0.220 ตามลำดับ และอิทธิพลดังกล่าวมีนัยสำคัญทางสถิติ (p=0.000) ทั้งคู่ และยังพบอีกว่าค่าสัมประสิทธิ์การอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรภายใน การพัฒนาหลักสูตร (CUR) (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.343 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตัวแปรปัจจัยทั้งสอง ร่วมกันสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรภายใน การพัฒนาหลักสูตร (CUR) ได้ร้อยละ 34.3 ผลการวิเคราะห์ดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าหลังจากขจัดอิทธิพลของตัวแปรส่งผ่านออกไปแล้วพบว่าสมมติฐาน H3 และ H4 เป็นจริงสมการความสัมพันธ์โครงสร้างในรูปคะแนนมาตรฐานเป็นดังนี้

CUR = 0.456**(SUP)+ 0.220* (TQC)

3. ปัจจัยที่ส่งผลในทางตรงต่อตัวแปรภายในการวัดผลประเมินผล (EVA) พบว่า มี 1 ตัวแปรปัจจัยคือ การพัฒนาหลักสูตร (CUR) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล (Path coefficient) เท่ากับ 0.288 อิทธิพลดังกล่าวมีนัยสำคัญทางสถิติ (p=0.000) และยังพบว่าค่าสัมประสิทธิ์การอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรภายใน การวัดผลประเมินผล (EVA) (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.114 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตัวแปรปัจจัยการพัฒนาหลักสูตรสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรภายในการวัดผลประเมินผล (EVA) ได้ร้อยละ 11.4 ผลการวิเคราะห์ดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าหลังจากขจัดอิทธิพลของตัวแปรส่งผ่านออกไปแล้วพบว่าสมมติฐาน H5 เป็นจริงสมการความสำคัญโครงสร้างและรูปคะแนนมาตรฐานเป็นดังนี้

EVA = 9.009 + 0.288* (CUR)

4. ปัจจัยที่ส่งผลในทางตรง ต่อตัวแปรภายในการประกันคุณภาพการศึกษา (TQC) พบว่ามี 2 ตัวแปรปัจจัยคือ การวัดผลประเมินผล (EVA) และ การนิเทศการศึกษา (SUP) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล (Path coefficient) เท่ากับ 0.271 และ 0.275 ตามลำดับ และอิทธิพลดังกล่าวมีนัยสำคัญทางสถิติ (p=0.000) ทั้งคู่ และยังพบอีกว่าค่าสัมประสิทธิ์การอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรภายในการประกันคุณภาพการศึกษา (TQC) (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.199 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตัวแปรปัจจัยทั้ง 2 ร่วมกันสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรภายในการประกันคุณภาพการศึกษา (TQC) ได้ร้อยละ 19.9 ผลการวิเคราะห์ดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าหลังจากขจัดอิทธิพลของตัวแปรส่งผ่านออกไปแล้วพบว่าสมมติฐาน H6 และ H7 เป็นจริงสมการความสำคัญโครงสร้างในรูปแบบคะแนนมาตรฐานเป็นดังนี้

TQC = 0.275**(SUP) + 0.271** (EVA)

ผลการวิเคราะห์อิทธิพลทางอ้อม (Indirect effects)

1. อิทธิพลทางอ้อมของตัวแปรส่งผ่าน (Moderators) ที่ส่งผลต่อตัวแปรภายในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน (LEA) พบว่ามี 4 ตัวแปรปัจจัย (1) ตัวแปรปัจจัยการพัฒนาหลักสูตร (CUR) มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.020 (2)

การวัดผลประเมินผล (EVA) มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.075 (3) การนิเทศการศึกษา (SUP) มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.396 และ (4) การประกันคุณภาพการศึกษา (TQC) มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.135 ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลทางอ้อมทุกตัวมีนัยสำคัญทางสถิติ (p.=0.000) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลชี้ให้เห็นว่าความแปรปรวนของตัวแปรภายในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน (LFA) มิได้เกิดจากอิทธิพลในทางตรงอย่างเดียวเท่านั้นแต่ยังเกิดจากอิทธิพลทางอ้อมผ่านตัวแปรส่งผ่าน (Intervening vaariables) ตัวแปรปัจจัยการพัฒนาหลักสูตร (CUR) ซึ่งส่งผ่านอิทธิพลรวมมากที่สุด รองลงมาคือ ผ่านการประกันคุณภาพการศึกษา (TQC) และผ่านตัวแปรปัจจัยการนิเทศการศึกษา (SUP) ส่วนผ่านตัวแปรปัจจัยการวัดผลประเมินผล (EVA) มีอิทธิพลรวมน้อยที่สุดซึ่งมีโครงสร้างเป็นแบบกลไก (Mechanism) (Hayes, Andrew F., 2013.) การส่งผ่านเริ่มจากตัวแปรภายนอกการนิเทศการศึกษา (SUP) ผ่านตัวแปรส่งผ่าน การประกันคุณภาพการศึกษา (TQC) และตัวแปรส่งผ่าน การพัฒนาหลักสูตร (CUR) และตัวแปรการประกันคุณภาพการศึกษา (TQC) ผ่านตัวแปรส่งผ่านการพัฒนาหลักสูตร

2. อิทธิพลทางอ้อมของตัวแปรส่งผ่าน (Moderators) ที่ส่งผลต่อตัวแปรภายในการพัฒนาหลักสูตร (CUR) พบว่ามี 2 ตัวแปรปัจจัยได้แก่ ตัวแปรส่งผ่านการวัดผลประเมินผล (EVA) และตัวแปรส่งผ่านการนิเทศการศึกษา(SUP) ซึ่งพบว่าค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลส่งผ่านเท่ากับ 0.060 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.061 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนี้ชี้ให้เห็นว่าความแปรปรวนของตัวแปรภายในการพัฒนาหลักสูตร (CUR) ไม่ได้เกิดจากอิทธิพลในทางตรงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังเกิดจากอิทธิพลทางอ้อมผ่านตัวแปรส่งผ่าน (Intervening variables) ตัวแปรปัจจัยอื่นอีก คือจากตัวแปรภายนอกการนิเทศการศึกษา (SUP) ส่งผ่านตัวแปรการประกันคุณภาพการศึกษา (TQC)

ผลการวิเคราะห์อิทธิพลรวม (Total effects) **เป็นดังนี้**

1. อิทธิพลรวมตัวแปรภายใน การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน (LEA) ผ่านตัวแปรส่งผ่านการพัฒนาหลักสูตร (CUR) เท่ากับ 0.632 ผ่านตัวแปรส่งผ่านการวัดผลประเมินผลเท่ากับ 0.075 ผ่านตัวแปรส่งผ่านการนิเทศการศึกษา (SUP) เท่ากับ 0.396 และผ่านตัวแปรส่งผ่านการประกันคุณภาพการศึกษา (TQC) เท่ากับ 0.411

2. อิทธิพลรวมของตัวแปรภายในการพัฒนาหลักสูตร (CUR) ผ่านตัวแปรส่งผ่านการวัดผลประเมินผล (LEA) เท่ากับ 0.060 ผ่านตัวแปรส่งผ่านการนิเทศการศึกษา เท่ากับ 0.517 และเท่ากับอิทธิพลในทางตรงของตัวแปรการประกันคุณภาพการศึกษา (TQC) เท่ากับ 0.220

3. อิทธิพลรวมของตัวแปรภายในการวัดผลประเมินผล (EVA) เนื่องจากตัวแปรภายนอกการพัฒนาหลักสูตรไม่มีตัวแปรส่งผ่านมายังตัวแปรภายในจึงมีเฉพาะอิทธิพลทางตรง และอิทธิพลทั้งหมดจึงเท่ากับอิทธิพลในทางตรงเท่ากับ 0.288

4. อิทธิพลรวมของตัวแปรภายในการประกันคุณภาพการศึกษา (TQC) มีตัวแปรปัจจัย 2 ตัวคือ การวัดผลประเมินผล (EVA) และการนิเทศการศึกษา (SUP) ซึ่งตัวแปรปัจจัยทั้งคู่ไม่มีตัวแปร

ผ่านมายังตัวแปรภายในจึงมีเฉพาะอิทธิพลทางตรงเท่านั้น ดังนั้นอิทธิพลทางรวมจึงเท่ากับอิทธิพลในทางตรงเท่ากับ 0.271 และ 0.275 ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยรูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 2 นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. รูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของปัจจัยมีผลต่อการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 2 เนื่องจากผลการวิเคราะห์เมตริกซ์สหสัมพันธ์เพียรีสัน (Pearson ‘s correlation) ระหว่างตัวแปรทั้ง 5 ตัวแปรที่นำมากำหนดเป็นโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้าง ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล การนิเทศการศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา ชี้ให้เห็นว่าตัวแปรที่นำมากำหนดเป็นโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างนี้มีความเหมาะสมเนื่องจากทุกคู่ไม่ได้มีความสัมพันธ์กันสูงจนเกินไปดังที่ Hayes , Andrew F. (2013) กล่าวว่า ภาวะที่ตัวแปรภายนอกมีความสัมพันธ์กันสูงมากๆ หรือสูงเกินจริงเนื่องจากการประเมินค่าอิทธิพลทางอ้อมของตัวแปรภายนอกผ่านตัวแปรส่งผ่านไปยังตัวแปรภายในจะต้องมีการควบคุมอิทธิพลจากตัวแปรส่งผ่านตัวแปรอื่นๆ ที่เหลือให้คงที่ แต่จากผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แต่ละคู่พบว่าอยู่ระหว่าง 0.143 ถึง 0.726 ทุกคู่มีนัยสำคัญทางสถิติและมีทิศทางความสัมพันธ์เป็นบวก และแต่ละคู่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ไม่เกิน 0.80 ซึ่งยังถือว่าไม่สูงมากสอดคล้องกับเกณฑ์ของ สุขุม มูลเมือง (2560) กำหนดไว้ว่าค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง 0.143 ถึง 0.726 มีขนาดความสัมพันธ์ระดับปานกลาง และจากการประเมินโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างทดสอบความกลมกลืนของโมเดลตามเกณฑ์ของ Hair และคณะ (2015) พบว่าค่าสถิติทดสอบไม่มีนัยสำคัญทางสถิติจึงสรุปได้ว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จึงเป็นโมเดลที่มีความถูกต้อง มีผลต่อการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการเขต 2 นอกจากนี้การที่โมเดลโครงสร้างถูกต้องเป็นไปตามกฎเกณฑ์ทางสังคมศาสตร์ที่เชื่อว่าปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นมักจะเกิดขึ้นจากปัจจัยหลายปัจจัย และแต่ละปัจจัยก็มีความสลับซับซ้อน บางครั้งมีอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม อิทธิพลกำกับ ฯลฯ ซึ่งมักจะไม่คงที่ ดังนั้นจึงจะต้องมีการทดสอบบ่อยๆ เพราะผลที่ได้ สามารถจะเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ที่ผ่านมาผลการวิจัยไม่ได้มีการนำตัวแปรคั่นกลางมาควบคุม อีกทั้งไม่ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง ส่วนใหญ่จะศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของงานวิชาการ หรือศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตามเท่านั้น จึงทำให้ได้ผลไม่สอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริงทางสังคมศาสตร์

2. จากการนำตัวแปรคั่นกลาง (Mediator variable) มาควบคุมแล้วทำให้ได้ผลที่ชัดเจนมากขึ้น และจากผลการทดสอบสมมติฐานทั้ง 7 ข้อ

พบว่าทุกสมมติฐานมีนัยสำคัญทางสถิติ ชี้ให้เห็นว่าสมมุติฐานทั้ง 7 ข้อมีความสัมพันธ์ในทางบวก และแสดงให้เห็นอีกว่าตัวแปรภายนอกมีอิทธิพลในทางตรง ต่อตัวแปรภายในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนและนอกจากอิทธิพลในทางตรงแล้ว ยังพบว่ามีอิทธิพลในทางอ้อมที่ส่งผลต่อตัวแปรภายในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนผ่านตัวแปรส่งผ่านการพัฒนาหลักสูตร การวัดผลประเมินผล การนิเทศการศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทั้ง 5 ตัวแปรมีความสำคัญยิ่งสำหรับการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ของสถานศึกษาดังที่นักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของทั้ง 5 ตัวแปรโดยสรุปดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรเป็นหลักและหัวใจของการจัดการเรียนการสอนเพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการศึกษา ความเข้าใจเรื่องของหลักสูตรและการเรียนการสอนจะทำให้การจัดการศึกษาดำเนินไปด้วยดีแก่ทุกฝ่ายและช่วยในการกำหนดทิศทางในการจัดการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารจัดการด้านวิชาการที่สัมฤทธิ์ผลบรรลุตามเป้าหมาย ดังที่ ฆนัท ธาตุทอง (2550) กล่าวว่าหลักสูตรมีความสำคัญต่อการพัฒนาคนในสังคมเป็นเครื่องมือที่จะทำให้การจัดการศึกษาบรรลุผลตามจุดหมายที่กำหนดไว้โดยมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมความเจริญงอกงามของบุคคลสามารถปลูกฝังพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม วางรากฐานความคิดที่เป็นการสนับสนุนสอดคล้องกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครองทำให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถ ความสนใจ ความถนัดที่แท้จริงของตนและพัฒนาตนให้เต็มตามศักยภาพ

2.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพจะส่งผลให้ผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขได้ตามเจตนารมณ์ ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ดังที่ Bower & Hilgard (1981) กล่าวว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ทำให้พฤติกรรมเปลี่ยนไปจากเดิม อันเป็นผลจากการฝึกฝนและประสบการณ์ที่ได้รับ แต่มิใช่ผลจากการตอบสนองที่เกิดขึ้นจากธรรมชาติ ดังนั้นการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนจึงเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพราะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เต็มศักยภาพครบถ้วนตามมาตรฐานการเรียนรู้

2.3 ด้านการวัดผลประเมินผล เป็นกระบวนการอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญในการนำมาซึ่งคุณภาพการศึกษาของนักเรียน ถือว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยพัฒนาการศึกษาระดับต่างๆ เพราะผลมาจากการวัดและประเมินผลการศึกษา ดังที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) กล่าวว่า การวัดการประเมินผลมีบทบาทที่สำคัญยิ่งต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนที่สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการศึกษาหลายประการ และที่สำคัญที่สุดคือ เน้นเพื่อการเรียนการสอนในห้องเรียนการตัดสินใจเกี่ยวกับการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนในยุคปัจจุบันสอดคล้องกับเป้าหมายของการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ เพื่อการนำผลการประเมินไปพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ และนำผลไปปรับปรุงแก้ไขการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.4 ด้านการนิเทศการศึกษา การนิเทศการศึกษาเป็นกิจกรรมสำคัญดำเนินการขึ้นเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนส่งเสริมคุณภาพการทำงานของบุคลากรทางการศึกษาตามความต้องการและความจำเป็นดังที่ Harris (1985) กล่าวว่า การนิเทศภายใน หมายถึง สิ่งที่บุคลากรในโรงเรียนกระทำต่อบุคลากรหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการหรือเปลี่ยนแปลงปรับปรุงการดำเนินงานการเรียนการสอนในโรงเรียนที่มุ่งให้เกิดประสิทธิภาพในด้านการเรียนการสอนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับแนวคิดของวชิรา เครือคำอ้าย (2552) กล่าวว่าการนิเทศการสอน เป็นกระบวนการที่สำคัญที่จะช่วยพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนทั้งกระบวนการตั้งแต่ขั้นตอนของการศึกษาหลักสูตร นโยบาย เป้าหมายของการพัฒนาการเรียนการสอน วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ที่สอดคล้องเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้

2.5 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา การประกันคุณภาพเป็นเครื่องสะท้อนให้ทราบ ถึงระดับคุณภาพของการบริหาร การจัดการศึกษาของสถานศึกษาและนำผลการประกันคุณภาพที่ได้ไปพิจารณาให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ดังที่กรมวิชาการ (2545) กล่าวว่าระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาคืองานที่สถานศึกษาปฏิบัติอยู่นำมาจัดให้เป็นระบบที่ชัดเจนเพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานที่ได้มาตรฐานเชื่อถือได้สม่ำเสมอและพัฒนาต่อเนื่อง สร้างความมั่นใจต่อสังคมได้ว่า สถานศึกษามีศักยภาพในการจัดการศึกษา รายงานต่อสาธารณชนได้ว่า ผู้เรียนทุกคนของสถานศึกษาได้รับการเรียนรู้หรือไม่เพียงใด ใช้วิธีการใดในการพัฒนาผู้เรียน และทราบได้อย่างไรว่าผู้เรียนทุกคนเกิดการเรียนรู้ ตลอดจนต้องมีการเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 2 ควรสร้างความตระหนักให้โรงเรียนได้เห็นความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของปัจจัยว่าแต่ละปัจจัยมีความสลับซับซ้อนบางครั้งก็มีอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม อิทธิพลกำกับ ฯลฯ

2. ผู้บริหารควรจัดให้มีการประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการ ให้ความรู้ต่อการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของโรงเรียนเมื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกคนให้มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 2

2. องค์ประกอบความสำเร็จในการจัดการการศึกษาแบบเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2549). **แนวทางการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544**,กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่ง สินค้า และพัสดุภัณฑ์.

กรมวิชาการ.(2545). **แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรของการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิชย์.

กษิรา วาระรัมย์. (2556). **ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงาน วิชาการในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครที่ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2511**. สารนิพนธ์ กศม.กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ฆนัท ธาตุทอง. (2550). **เทคนิคการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา**, พิมพ์ครั้งที่ 3 นครปฐม : เพชรเกษมการพิมพ์

จันทรานี สงวนนาม. (2545). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์

นงลักษณ์ เรือนทอง. (2550). **รูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล**. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. นครปฐม. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์.(2553).**การบริหารงานวิชาการ**..กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริม.

วชิรา เครือคำอ้าย. (2552). **การพัฒนารูปแบบการนิเทศนักศึกษาฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดของนักเรียนประถมศึกษา**.วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต.สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน.นครปฐม.มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ศรุต บุญโนนแต้ จิณณวัตร ปะโคทังและอนุศักดิ์ เกตุสิริ. (2558). แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีประสิทธิผล. **วารสารบริหารการศึกษาบัณฑิต**, 243-251

สุขุม มูลเมือง. (2560). **สถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย กรุงเทพธนบุรี.

อภิชา พุ่มพวง. (2559). **ปัญหาและแนว ทางการพัฒนาการบริหารวิชากรโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัด สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6**. การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี.มหาวิทยาลัยบูรพา.

Bower, Gordon H;& Ernestt R. Hilgard. (1981). **Theories of Learning** Enqlewood Chiffs, New Jersey. Prentice-Hall.

Byrne, Barbara M. (2010) **Structural Eqation Modeling with AMOS: Basic Concepts, Applications, and Programing. 2th edition.** New York: Taylor and Francis Group.

Fry, H; Ketteridge. S; & Marshall, S. (2009). **A Handbook for teaching and Learning in Higher education,** 3rd ed. London: Routledge.

Harris, Ben M. (1985). **Supervisory Behavior in Education.** 3rd ed. Enqlewood. Cliffs, New Jersey: Prentice – Hall.

Hair Ji., Joseph F., et al. (2015). **Multivariate Data Analysis., 7th ed.** Edinburgh Gate, Harlow, United Kingdom.: Pearson Education Limited.

Hayes, Andrew F. (2013). **Introduction to Mediation, Moderation, and Conditional Process Analysis: A Regression – Based Approach**. New York. The Guilford Press.